

تحلیل خطر زمین لرزه در محدوده گنبد جلیله کرمان

دکتر محمد قاسم وتر^۱

دکتر محمد آریا منش^۲

مهندس میثم منظری توکلی^{۳*}

۱- عضو هیات علمی پژوهشگاه بین المللی زلزله شناسی و مهندسی زلزله، تهران-ایران

۲- عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور، تهران-ایران

۳- مدرس آموزشکده فنی و حرفه ای شهید چمران ، کرمان-ایران ، Email: baran590@gmail.com

چکیده

در این مقاله تحلیل خطر زمین لرزه در محدوده گنبد جلیله با قدمت ۳۰۰۰ ساله یکی از قدیمی ترین بناهای تاریخی واقع در شهر کرمان با استفاده از روشهای قطعی و احتمالاتی مورد مطالعه قرار گرفته است. برای این منظور، شناسایی موقعیت گسلهای فعال منطقه، بررسی گسلهای فعال منطقه، شناسایی موقعیت گسلهای پنهان منطقه، ارزیابی داده های تاریخی زمین لرزه های این منطقه ، محاسبه دوره بازگشت زمین لرزه ها، تعیین میزان اثر هر گسل بر بنای گنبد جلیله، مورد بررسی قرار گرفته اند. سپس احتمال وقوع زمین لرزه در محدوده گنبد بر اساس جدیدترین داده های دستگاهی و تاریخی مورد ارزیابی قرار گرفته است.

واژه های کلیدی: گنبد جلیله، تحلیل خطر، لغزش گسل، دوره بازگشت زمین لرزه ، احتمال وقوع زمین لرزه

۱- مقدمه

کشور ایران به شدت تحت تأثیر حرکت صفحه عربستان به سمت شمال شرق و شبه قاره هند به سمت شمال می باشد. فشار های حاصل از این دو حرکت ، موجب افزایش پتانسیل لرزه خیزی منطقه ایران شده است. از سوی دیگر ایران بخشی از منطقه فعال آلپ - هیمالیا بوده و کمربندهای فعال فراوانی در آن مشاهده می شود. [۱]
به همین جهت امروزه یکی از مطالب اصلی که مهندسان برای طراحی سازه های مسکونی، تاسیسات صنعتی و حتی مقاوم سازی ساختمانهای قدیمی دنبال می کنند ، تخمینی واقع بینانه از میزان خطر زلزله ای است که احتمال وقوع آن ، سازه مورد نظر را تهدید می کند. [۲و۳]

استان کرمان که در جنوب شرقی ایران قرار دارد، یکی از استانهای لرزه خیز کشور بوده که زلزله خرداد ۶۰ ، گلباف و دی ۸۲ ، به همگی مؤید این مطلب هستند. همچنین این استان از لحاظ کثرت جاذبه های تاریخی همچون نگینی در دل کویر می